

Ποιμαντορική Έγκύκλιος υπ' αριθμ. 901
ἐπὶ τῇ ἐορτῇ τοῦ Ἁγίου Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου

Ἀ λ έ ξ ι ο ς

Ἐπίσκοπος καὶ Μητροπολίτης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νικαίας

Πρὸς τὸν ἱερό κλῆρο καὶ τὸν φιλόχριστο λαό τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Δέν εἶναι εὐκόλο νά μιλᾷ κανεὶς γιά ἓναν Ἅγιο ἄνθρωπο, γιατί αὐτά τά ὁποῖα λέμε εἶναι αὐτά πού βλέπουμε καί ἀκοῦμε. Ἡ ἀγιότητα ὅμως συντελεῖται μέσα στήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, καί δέν μπορεῖς νά περιγράψεις τήν καρδιά τοῦ ἀνθρώπου, ἀφοῦ εἶναι ἓνας χῶρος πού εἶναι ναός, ὅπου γίνεται μία ἀέναη καί ἀδιάλειπτη ἱεουργία τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ἅγιος Παῖσιος ἦταν ἓνας ἄνθρωπος πού εἶχε ἀπλότητα καί ταπείνωση, καί κατέβαινε στό ἐπίπεδο τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Αὐτό ἔκανε τόν κάθε ἄνθρωπο νά αἰσθάνεται οἰκεῖα μαζί του καί νά τόν νιώθει κοντά του. Ἀγωνίστηκε πάρα πολύ καί πέτυχε τή θέωση καί τήν ἀγιότητα.

Δέν ἔχει σημασία ἂν τόν γνωρίσαμε ἤ ὄχι. Σήμερα ἔχουμε τά βιβλία τά ὁποῖα γράφτηκαν μέ προσοχή καί ἐπιμέλεια καί τά ὁποῖα εἶναι αὐθεντικά λόγια τοῦ Ἁγίου καί ἡ διδασκαλία του.

Σκοπός δέν πρέπει νά εἶναι ἡ ἱκανοποίηση τῆς περιέργειάς μας γιά τή ζωή τοῦ Ἁγίου Παΐσιου, παρά νά μιμηθοῦμε τή ζωή του καί νά ἐφαρμόσουμε τή διδασκαλία του, ἡ ὁποία ἦταν βγαλμένη μέσα ἀπό τήν ἐμπειρία του.

Αὐτός τελικά εἶναι καί ὁ σκοπός τῆς παρουσίας τῶν Ἀγίων στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας: νά παρακινηθοῦμε ὅλοι μας νά μιμηθοῦμε τή ζωή τους.

Ὁ Γέροντας Παῖσιος ἦταν Ἅγιος «ἐκ κοιλίας μητρός», ἐνῶ ἀγωνίστηκε καί σφράγισε τήν ἀγιότητά του μέ τό τέλος τῆς ζωῆς του. Ἔμεινε πιστός ἄχρι θανάτου στόν Χριστό, παρόλο πού εἶχε μαρτυρικό τέλος. Οἱ τελευταῖες του λέξεις ἦταν «μαρτύριο».

Ἔτσι εἶπε ὅταν ἄφησε τήν ψυχή του στά χέρια τοῦ Χριστοῦ. Εἶχε φοβερούς πόνους ἀπό τήν ἀσθένεια πού εἶχε. Τίς τελευταῖες ἡμέρες δέν ἔπαιρνε φάρμακα καί πέρασε φοβερό μαρτύριο. Ἔλαβε καί τόν στέφανο τοῦ Ὁσίου καί τοῦ Μάρτυρος ἀπό τόν Θεό.

Σκοπός μας δέν εἶναι νά ικανοποιοῦμε τήν περιέργειά μας μέ θαύματα καί διάφορες ἱστορίες ἀπό τούς Ἁγίους, ἀλλά νά δοῦμε τί θέλουν νά μᾶς ποῦν, καί ἐν προκειμένῳ πῶς ἐμεῖς ὠφελοῦμαστε ἀπό τόν Ἅγιο Παῖσιο. Λέει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος: «μνήμη μάρτυρος μίμηση μάρτυρος».

Δέν ἀρκεῖ μόνο νά ἐνθυμούμαστε τούς Ἁγίους καί νά κάνουμε πανηγύρια στίς γιορτές τους. Ἡ μίμηση τῶν Ἀγίων εἶναι πολύ περισσότερο σημαντική, γιατί ἔχει ἄμεση ἀναφορά στήν προσωπική μας ζωή. Ἔτσι ὁ Ἅγιος Παῖσιος εἶναι γιά μᾶς ἓνα σημεῖο τοῦ Θεοῦ στήν ἐποχή μας.

Ὁ αἰώνας μας εἶναι ἓνας τρισευλογημένος αἰώνας ἀπό τόν Θεό, διότι εἶναι γεμάτος Ἁγίους, μάρτυρες καί ὁμολογητές σέ ὅλο τόν κόσμο. Στόν ἐλλαδικό χῶρο Νεομάρτυρες καί Ὅσιοι Γέροντες, οἱ ὁποῖοι στιγμάτισαν αὐτόν τόν αἰῶνα, ἔδωσαν τή μαρτυρία τους ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ ἴδιος, καί χθές καί σήμερον καί στούς αἰῶνες.

Ὁ Ἅγιος Παῖσιος ἔδωσε στήν Ἐκκλησία τήν ἀγία ζωή του καί τή διδασκαλία του μέ ἀπλά λόγια, καί στηρίζει χιλιάδες ψυχές ἀνθρώπων οἱ ὁποῖες στρέφονται στόν Χριστό. Ὅλοι οἱ Ἅγιοι, μᾶς δείχνουν ποιό εἶναι τό πραγματικό νόημα στή ζωή: ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι γεμάτος, ὅταν ἀγαπᾷ τόν Θεό.

Το καλυβάκι τοῦ Ἁγίου Παΐσιου ἦταν τόσο εὐλογημένος τόπος. Δέν εἶχε τίποτε μέσα, οὔτε μία καρέκλα. Εἶχε μόνο μία πρόκα στὸν τοῖχο στήν ὁποία κρεμόταν μία πετσέτα, πού εἶχε νά πλυθεῖ ἀπὸ τότε πού τὴν πῆρε.

Ἦταν ἓνας ἄνθρωπος πού δέν εἶχε οὔτε ἓνα σουρωτήρι νά φτιάξει τσάι. Ὅταν μάλιστα τοῦ πῆρε κάποιος γιὰ τὸ τσάι τοῦ ἓνα σουρωτήρι, τότε εἶπε πὼς αὐτό θά θέλει μία πρόκα γιὰ νά τὸ κρεμάσει καί ἀκόμη ἓνα ἐργαλεῖο γιὰ νά τοποθετήσει τὴν πρόκα, ὅπως ἐπίσης θά χρειάζεται καί νά τὸ πλένει.

Στό τέλος τὸ ἔδωσε κι αὐτό. Τὰ τσάγια τοῦ ἦταν κάτι ξύλα. Ἄν καί τὸ δάσος ἦταν γεμάτο ἀπὸ τσάγια ὠραῖα, ἐντούτοις ἔβραζε κάποια ξύλα γιὰ τσάι. Γιὰ ψωμί εἶχε κάτι ξεροκόμματα. Ἡ τράπεζά τοῦ ἦταν πάνω σέ ἓναν βράχο.

Ὅλη νύχτα προσευχόταν καί ἀγρυπνοῦσε καί ὅλη μέρα νήστευε. Βέβαια, ἡ ἐπιτυχία τοῦ δέν ἦταν τόσο ἡ ἄσκησις, ἀλλὰ τὸ μεγάλο τὸ κλειδί ἦταν ἡ ταπείνωσις πού εἶχε. Μεγάλη ταπείνωσις ἀπὸ τὴν ὁποία γεννήθηκε ἡ μεγάλη ἀγάπη πού εἶχε γιὰ τὸν Χριστό καί γιὰ κάθε ἄνθρωπο.

Συμπονοῦσε τὸν κόσμο ὅλο. Δέν μπορούσε νά ἀκούσει πράγματα πονεμένα. Συνέπασχε μέ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅταν τοῦ διηγοῦνταν κάποιο θλιβερό γεγονός δέν τὸ ἄκουγε ἔτσι ἀπλά, ἀλλὰ συνέπασχε μέ τὸ γεγονός ἐκεῖνο. Τὰ διάφορα γράμματα πού τοῦ ἔστελναν καί τοῦ περιέγραφαν τὰ προβλήματα, τὸν συντάρασσαν καί συνέπασχε μέ τὸν κόσμο.

Ἀφιέρωνε τὴ νύχτα καί τὴ μέρα τοῦ καί τὴν προσευχή τοῦ στοὺς πονεμένους ἀνθρώπους. Ὅλη μέρα δεχόταν τὸν κόσμο καί ὅλη νύχτα προσευχόταν γι' αὐτούς. Μία μέρα πῆγε ἓνας δαιμονισμένος πού τοῦ ἐπιτέθηκε.

Τὸν ἄρπαξε, τὸν ταρακουνοῦσε καί τὸν ὕβριζε. Τότε ὁ Γέροντας τοῦ εἶπε: «Καλά, καλά! Θά σέ τακτοποιήσω ἀπόψε ἐσένα» καί ἐννοοῦσε τὸν διάβολο. Πράγματι ὅλη νύχτα προσευχόταν.

Κάποια άλλη στιγμή τόν ρώτησε κάποιος κληρικός για ένα περιστατικό πού διηγήθηκαν κάποιοι άνθρωποι, ότι δηλαδή επισκέφθηκε ο Γέροντας ένα νοσοκομείο στον Βόλο και εκεί κάθισε δίπλα από ένα άρρωστο πού ήταν στά τελευταία του και τόν παρηγορούσε, τόν ενδυνάμωνε και τόν στήριζε.

Τοῦ εἶπε ὅτι πράγματι ἦρθε ἡ ὥρα νά φύγει καί ὅτι δέν πρόκειται νά γίνει καλά, ὅμως τοῦ ἔδωσε πάρα πολλή δύναμη. Ρώτησε τόν Γέροντα ὁ κληρικός: «Γέροντα, πῶς συμβαίνει αὐτοί νά λένε ὅτι σέ εἶδαν ἐκεῖ, ἐνῶ ἐσύ ἦσουν ἐδῶ;»; Τότε αὐτός ἀπάντησε: «Ἄκουσε παιδάκι μου, ἐγώ βέβαια ἦμουν ἐδῶ, δέν πῆγα στον Βόλο, ἀλίμονο πού ξέρω ἐγώ νά πάω στον Βόλο τό βράδυ! Πολλές φορές ὅταν προσεύχομαι, ὁ Θεός μέ παίρνει ἐν Πνεύματι καί βρίσκομαι σέ νοσοκομεῖα, σέ γηροκομεῖα, σέ σπίτια ἀνθρώπων ἐγκαταλελειμμένων, σέ μονήρεις ἀνθρώπους, τούς βλέπω, τούς μιῶ καί καταλαβαίνω ὅτι μέ βλέπουν καί μοῦ μιλοῦν καί τό αἰσθάνονται, ἀλλά σωματικά εἶμαι ἐδῶ. Ταυτόχρονα ὅμως μέ τή χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος βρίσκομαι κι ἐκεῖ».

Αὐτό γινόταν πολύ συχνά. Ἄνθρωποι οἱ ὅποιοι σώθηκαν ἀπό δυστυχήματα πού τόν εἶδαν μπροστά τους, ἄλλοι τόν εἶδαν σέ οἰκίες πένθους, σέ νοσοκομεῖα καί σέ τόπους πού τόν εἶχαν ἀνάγκη. Αὐτά βέβαια γίνονται καί μετά τόν θάνατό του.

Αὐτά καί πολλά ἄλλα θαύματα ἔκανε ὁ Ἅγιος Παῖσιος. Γι' αὐτό νά τόν ἐπικαλεῖσθε ὅπως καί ὅλους τούς Ἁγίους. Νά τόν μιμηθοῦμε καί νά μοιάσουμε ἔστω καί λίγο στήν ἁγία ζωή του, νά μιμηθοῦμε τή μεγάλη ταπείνωση πού εἶχε καί τή μεγάλη ἀγάπη του γιά τόν Χριστό καί τούς ἀνθρώπους. Ἐτσι εὐαρέστησε τόν Θεό! Νά ἔχουμε ὅλοι τήν εὐχή καί τήν εὐλογία τοῦ Ἁγίου Παΐσιου!

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο ΝΙΚΑΙΑΣ ΑΛΕΞΙΟΣ